
Fővárosi Állat- és Növénykert

1146 Budapest, Állatkert krt. 6-12. - 1371 Budapest 5. Pf. 469.

Telefon: (1) 273-4900; telefax: (1) 273-4902

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A cebui disznók szaporításának sikerei Budapesten

A Fővárosi Állat- és Növénykert 2015 óta foglalkozik a kritikusan veszélyeztetett fajjal

Budapest, 2020. február 26. (szerda) – Az elmúlt napokban több magyarországi médium is beszámolt arról, hogy a csehországi Jihlava állatkertje programot indít egy kritikusan veszélyeztetett trópusi disznóféle, a cebui disznó megmentése érdekében. A hírekből azonban kimaradt, hogy a Fővárosi Állat- és Növénykert már 2015 óta foglalkozik ezzel az állatfajjal, és már az első évben születtek kismalacok is, akiket az azóta eltelt években további utódok is követtek. Az Európai Állatkertek és Akváriumok Szövetsége (EAZA) 2007-ben indította el a cebui disznók megmentését szolgáló összehangolt állatkerti tenyésztési programot. A Budapesti Állatkert ehhez csatlakozott 2015-ben, és valójában ehhez csatlakozik most a híradásokban szereplő cseh állatkert is.

A Fővárosi Állat- és Növénykert – a hazai állatkertek közül elsőként és mindmáig egyetlenként – 2015-ben kezdett bele a cebui disznók tartásába, csatlakozva az Európai Állatkertek és Akváriumok Szövetsége (EAZA) által 2007-ben életre hívott tenyésztési programhoz. Ennek a tenyésztési programnak az a célja, hogy a kritikusan veszélyeztetett trópusi disznóféle természetvédelmi célú állatkerti szaporítását összehangolja.

A 2015 tavaszán Budapestre érkezett tenyészállatok közül a koca a Rotterdami Királyi Állatkertből érkezett ajándékként. A 2012. október 7-én született állat hivatalosan a Buana nevet viseli, bár a gondozók sokszor csak Pitypangnak becézik. A kan a Skót Királyi Állattani Társaság Edinburgh városában működő állatkertjéből került a magyar fővárosba, kihelyezett állatként. A kocával azonos évben, de július 11-én született, a hivatalos dokumentumokban szereplő neve pedig Bulan, egyébként a Füge becenevet kapta. A két állatot 2015 ősze óta láthatja a nagyközönség a Mérgesház mellett kialakított kifutóban.

Érkezésekor a tenyészpár mindkét tagja épp abban a korban volt, amikor a cebui disznók ivaréretté válnak, így az Állatkert szakemberei joggal reménykedtek abban, hogy hamarosan kismalacok is születnek majd. Erre végül a várnál is hamarabb, még a tenyészállatok érkezésének évében sor került: Buana 2015. november 16-án hozta világra első malacait.

Az azóta eltelt fél évtizedben számos alkalommal születtek további kismalacok a cebui disznóknál: öt ellésből összesen egy tucat malac jött a világra eddig Budapesten. A felcseperedett állatok egy része azóta már más állatkert lakója, például a Pozsonyi Állatkertbe, illetve a németországi Landau állatkertjébe is kerültek budapesti születésű cebui disznók. Sőt, a tenyésztési program keretében arról is volt szó, hogy a programhoz most csatlakozó Jihlavai Állatkertbe is kerüljön itt született állat. Azok a fiatalok, akik még nem utaztak el, továbbra is a városligeti intézményben láthatók, ahol a bőséges szaporulat miatt az eredeti mellett egy újabb kifutót is létesítettek a cebui disznóknak.

A kritikusan veszélyeztetett cebui disznók sikeres budapesti szaporítása fontos eredmény a faj megmentéséért folytatott munkában, s jelzi a városligeti intézmény jelentős szerepét a tenyésztési programban is.

A Fővárosi Állat- és Növénykert – ahogy a korszerű állatkertek általában – jelentős természetvédelmi munkát végez, amelynek fontos területe a veszélyeztetett fajok természetvédelmi célú szaporítása. Az intézmény jelenleg 77 ún. „programos” állatfajjal foglalkozik, amelyeknél az Állatkert vagy összehangolt nemzetközi tenyésztési programban, vagy pedig nemzetközi törzskönyvezési programban vesz részt.

További információk a cebui disznóról

A házasított sertés egyike a legfontosabb háziállatoknak, így szerte a világon jól ismerik, még ha nem is élnek mindenütt a húsával. Ugyancsak közismert a sertés vad őse, a vaddisznó, amely Magyarországon is őshonosnak számít. Azt azonban sokan nem tudják, hogy egyéb vadsertések is léteznek. A sertésfélék családjába (*Suidae*) tartozó egzotikus fajok közül egyedül talán a varacskos disznók számítanak viszonylag ismertnek, illetve az állatkerti látogatók körében a babirusza és az ecsetfülű disznó is. A szűkebb értelemben vett disznók (*Sus* sp.) körében a legtöbb természetudós tíz fajt különböztet meg, ide értve az Európában, Ázsiában és Afrikában őshonos vaddisznót is. Az ide tartozó fajok többsége azonban Délkelet-Ázsiában, s jelentős részük ezen belül a Fülöp-szigetek egyes szigetein őshonos. E fajok egyike a cebui disznó (*Sus cebifrons*) is.

A cebui disznót egy francia születésű, a térítő munka mellett zoológiával is foglalkozó jezsuita, Pierre Marie Heude (1836-1902) fedezte fel és írta le a tudomány számára még 1888-ban. Sokáig azonban nem önálló fajnak, hanem a celebési disznó, a fülöp-szigeteki disznó vagy a szakállas disznó egyik alfajának tekintették. Az 1990-es évek elején végzett kutatások alapján azonban a legtöbb zoológus ma már egyetért abban, hogy önálló fajról van szó, mi több, a fajon belül két alfajt is megkülönböztetnek. Ezek közül a névadó Cebu szigeti alfaj (*Sus cebifrons cebifrons*) sajnos időközben kipusztult, így Cebun ma már egyáltalán nem találkozni cebui disznóval. Az ugyancsak a Fülöp-szigetekhez tartozó Negros, illetve Panay szigetén azonban még ma is előfordul, sőt, egyes vélemények szerint a Masbate szigeten is él egy kisebb állomány. Ezek a populációk azonban mind az eredeti törzsalaktól némileg különböző alfajhoz (*Sus cebifrons negrinus*) tartoznak.

A cebui disznó a hazai vaddisznókhöz képest viszonylag kicsiny termetű. Bár néha előfordulnak 80 kilós egyedek is, a kanok testtömege 35-40 kg, a kocáké pedig 20-35 kg között szokott lenni. Marmagasságuk is ritkán haladja meg a 60 centimétert. Mindkét nem jellegzetes sörényt visel, bár ez a kanoknál sokkal kifejezettebb, hosszabb sörtékből áll.

Az állatok életmódjáról elég keveset lehet tudni, ami részben a cebui disznó rejtett életére vezethető vissza. Az emberi tevékenység által zavart élőhelyeken például az állatok éjjel aktívak, de az ilyen hatásnak kevésbé kitett helyeken elképzelhető, hogy a nappali órákban is sokat mozognak. Főleg erdős területeken élnek, a tengerszinttől egészen 1600 méteres magasságig. Általában kisebb kondákban járnak táplálék után. Igazi mindenevő állatok, étlapjukon állati és növényi eredetű táplálékok egyaránt szerepelnek. Egyes növények, mint például az egyik őshonos dillénia faj (*Dillenia reifferscheidia*), illetve a magyalfélékkel távoli rokonságban álló *Platea excelsa* elterjedése kifejezetten a cebui disznóhoz kötődik, mert magvaikat általában ezek az állatok hordják szét. Nem ritka, hogy a cebui disznók mezőgazdasági művelés alatt álló területekre is bemerészkednek, kárt okozva a növénytermesztőknek. Kedvenc csemegéik közé tartozik például a tárógyökér is.

A nőtények átlagosan 118 napnyi vemhesség után hozzák világra utódaikat, legtöbbször egy vagy két, néha három malacot. A kicsik hathónapos korukig szopnak, de már egyhetes korukban megpróbálkoznak a szilárd táplálékkal is, melynek aránya ettől kezdve lépésről lépésre növekszik a tej rovására. A fiatalok 2-3 éves korukban válnak ivaréretté, élettartamuk pedig a 18 évet is elérheti.

A cebui disznók természetvédelmi helyzete nem mondható éppen rózsásnak. Cebu szigetéről az 1960-as években pusztultak ki, és a Guimaras és a Ticao szigeten sincs már belőlük, pedig korábban itt is előfordultak. Megritkulásuk egyik fő oka a mezőgazdasági művelésbe vont területek terjedése. Sajnos ezen a vidéken sokfelé dívik a kaingin nevű gazdálkodási forma, ami a gyakorlatban az erdők tarvágását és felégetését, majd az így nyert termőterület talajának viszonylag gyors kimerülése után újabb területek ilyenfajta művelésbe vonását jelenti. Emellett a vadászat és az egyes állományok felaprózódása is jelentős veszélyeztető tényező, nem is szólva az elvadult házi sertésekről, amelyek kereszteződhetnek a vadon élő cebui disznókkal. A fenti okok miatt a Nemzetközi Természetvédelmi Unió (IUCN) 1996-ban kritikusan veszélyeztetettnek minősítette a fajt.

Technikai információ:

A Fővárosi Állat- és Növénykert a cebui disznók 2015 őszi bemutatkozása óta számos alkalommal adott kis sajtóközleményt erről a különleges állatfajról, illetve az újabb és újabb itt született kismalacokról. Az intézmény honlapján is rendszeresen jelentek meg hírek róluk, és a kert hivatalos Facebook-oldalán is több poszt jelent meg ezekről az állatokról (legutóbb február 17-én).

Az érdeklődők figyelmébe ajánljuk a cebui disznóinkról közzétett kisfilmeket, amelyek az alábbi linkeken érhetők el:

- Kismalacok a cebui disznóknál - <https://www.youtube.com/watch?v=3dSDgdUd0Rc>
- Tréning a cebui disznóknál - <https://www.youtube.com/watch?v=bQMvU3CCsH4>

Kövessen minket az interneten is!

www.zoobudapest.com
[www.facebook/allatkert](https://www.facebook.com/allatkert)

www.holnemvoltvar.hu
